

Årsrapport 2014

Visjon:

- Statens jernbanetilsyn sikrer trygghet på skinner, taubaner og tivoli

Verdier:

Respekt

- Vi anerkjenner våre tilsynsobjekters kompetanse, og omtaler dem med respekt
- Vi er tydelige i det vi sier og gjør
- Vi er prinsipielle, men ser likevel konstruktive løsninger

Åpenhet

- Vi er åpne om avgjørelser vi tar og prioriteringer vi gjør

Uavhengighet

- Vi står for objektivitet og likebehandling, basert på sterk faglig kompetanse
- Vi har integritet, og står for avgjørelser og prioriteringer
- Vi er oppmerksomme på bindinger som kan rokke ved habiliteten

Innhold

1 Leders beretning

Mål og forventninger	4
Risikobildet.....	4
Tilsyn.....	4
EU-regelverk	4
Nasjonalt regelverk	4
Internasjonal deltakelse	4
Søknader og saksbehandling	5
Effektivisering.....	5
Risiko	5
Økonomi.....	5

2 Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Samfunnsoppdrag.....	6
Organisasjonsstruktur	7
Utvalgte hovedtall	7
Nøkkeltall aktivitet	7
Relativ kostnadsfordeling basert på kontogrupper.....	8

3 Aktiviteter og resultater

Vurdering av resultater.....	9
Tilsyn.....	9
Markedsovervåking.....	12
Utvikling av regelverk.....	13
Internasjonalt arbeid	14
Tillatelser for kjøretøy og infrastruktur.....	14
Administrative rutiner	15
Medier og kommunikasjon	16

4 Styring og kontroll i virksomheten

Vurdering av styring og kontroll.....	17
Rapportering av særskilte forhold	18

5 Vurdering av fremtidsutsikter

Vurdering av fremtidsutsikter	20

6 Ledelseskommmentar årsregnskapet 2014

Formål.....	22
Bekreftelse	22
Vurdering av vesentlige forhold.....	22
Tilleggsopplysninger	23
Prinsippnote årsregnskapet	23

6 Bevilgningsrapportering med noter 2014

Bevilgningsrapportering med noter 2014	24

6 Artskontorrapportering med noter 2014

Artskontorrapportering med noter 2014	26

1 Leders beretning

Mål og forventninger

Vi mener mål og forventninger fra styringsdialogen med departementene i all hovedsak er oppfylt for 2014.

Året har vært preget av høy aktivitet og god resultatoppnåelse. Vi mener å ha bidratt positivt til høy sikkerhet på jernbane, taubane, i park og tivoli gjennom vår håndhevelse av regelverk, veiledning til aktører og oppfølging av bransjen for øvrig. Vi har også bidratt til å utvikle bedre tilpassede rammevilkår og et mer treffsikkert regelverk for bransjene vi fører tilsyn med gjennom å delta i arbeidsgrupper og regelverksprosesser i EU og nasjonalt.

Tilsynet er litt forsinket på noen områder. Årsaken til avvikene kan delvis forklares med at tilsynet har hatt for liten bemanning.

Risikobildet

Det er trygt å kjøre tog i Norge. Sikkerhetsnivået er blant de beste i Europa. Risikobildet for området TOG er lite endret fra 2013. Statistikken viser 39 jernbaneulykker, med i alt 7 drepte. De sju har blitt drept på planovergang eller påkjørt i spor. Planoverganger, naturkrefter og korte sikkerhetsavstander er hovedrisikoen på TOG-området.

Risikobildet for taubane, park og tivoli (TPT) er også lite endret fra 2013 (knappt 200 rapporter i uhellsstatistikken). Tilsynet registrerte én ulykke med alvorlig personskade (komplisert brudd). Gokart- og vannrutsjebaner utgjør hovedrisikoen på TPT-området.

Tilsyn

Tilsyn med TOG er gjennomført som planlagt. Søke-lyset er dreid mot vesentlige avvik (risiko på kort eller lang sikt). Dette har vært positivt. Aktørene kan fokusere skarpere på områdene der endringer er viktigst og gir størst effekt.

Tilsyn med taubane (TBT) og park og tivoli (PTT) har hatt mindre omfang på grunn av stor arbeidsbelastning og snømangel i deler av sesongen. Vi har konsentrert oss om innretninger med størst risiko i den grad vi har prioritert på grunn av få mannskaper. Ingenting tyder på at færre tilsyn har økt risikonivået i bransjene.

Et prosjekt for å legge om til mer moderne tilsyn med taubane, park og tivoli er i slutfasen. Moderniseringen handler om regelverk og tilsynsmetodikk. Forberedelsen til å innføre moderniseringen vil bli gjort i 2015. Arbeidet er omfattende. Hovedrisikoen er knappe ressurser i tilsynet, som kan forsinke fremdriften.

EU-regelverk

Tilsynet har i 2014 brukt mye faglige og juridiske ressurser på å gjennomføre EU-regelverk, utvikle nasjonalt regelverk som ikke er dekket av EU-regelverket og å delta i lovarbeid i regi av Samferdselsdepartementet el-

ler Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Vi har etablert en treårsplan for å utvikle regelverk. Planen har kriterier for å prioritere hvilke endringer som bør gjøres i regelverket tilsynet forvalter. Hensikten er å sikre at ressurser blir brukt der det haster mest.

Vi har gjennomført ti EU-rettsaker i norsk rett på jernbaneområdet

Nasjonalt regelverk

Tilsynet har i 2014 vedtatt sju nye nasjonale forskrifter og endringsforskrifter.

Størst effekt antas å følge av at:

- Kravforskriften (TOG) ble erstattet av tre nye forskrifter bedre tilpasset trikk og t-bane, sidespor og museumsbaner med ikrafttredelse 1.1.2015.
- Ny forskrift om krav til å gjennomføre magnetinduktiv prøving av ståltau (TBT), skal tre i kraft 1.1.2015. Forskriften avslutter tilsynets aktivitet med å gjennomføre magnetinduktiv prøving av ståltau.

Arbeidet med å utarbeide forskrift for sikring (security) var nesten fullført ved årsskiftet. Det gjenstår å følge opp etter høringen. Forskriften skal etter planen tre i kraft 1.7.2015 hvis lovhjemmel foreligger.

Tilsynet har på oppdrag fra Samferdselsdepartementet utarbeidet utkast til regler om universell utforming for kjøretøy for t-bane og trikk.

Mye ressurser er brukt til å utvikle regelverk og vurdere metoder for styring av og tilsyn med virksomheter innen taubane, park og tivoli. Arbeidet er et viktig grunnlag for effektivisering. Dette er viktig for bransjenes evne og mulighet til å innfri sikkerhetsnivået i regelverket og vårt arbeid med tilsyn og veiledning.

Et nytt regelverk for hele TPT-området skal etter planen tre i kraft 1.1.2016. Denne datoen forutsetter at ny taubanelov og ny tivolilov er trådt i kraft.

Internasjonal deltakelse

Tilsynet deltar i internasjonale fora der vi mener vi har stor nytte av informasjonsutveksling og samarbeid med andre lands myndigheter, eller hvor vi kan påvirke praksis og rammevilkår positivt for sektorene vi fører tilsyn med.

Våre viktigste arenaer for regelverksutvikling på TOG-området er Det europeiske jernbanebyrået ►

(ERA), arbeidsgrupper i ERA for sikkerhet og samtrafikk og Det europeiske markedsovervåkningsorganet (ENRRB). Tilsynet må prioritere strengt hvor vi ønsker og kan delta.

På TPT-området deltar vi på arenaer for å utveksle erfaringer og læring. Norges arrangement av ITTAB er ett eksempel. Taubaner var tema for konferansen, som samlet cirka 50 delegater fra hele verden i Oslo.

Vi ser resultater av arbeidet på områdene vi deltar.

Søknader og saksbehandling

Tilsynet har effektivisert behandlingen av søknader og meldinger om å ta i bruk rullende materiell og infrastruktur. Saksbehandlingstiden har i 2014 vært gjennomsnittlig 15 dager for søknader og 31 dager for meldinger.

Effektivisering

Interne prosesser i tilsynet er effektivisert i 2014. 90 prosent av utgående dokumenter ekspederes uten fysisk signatur (elektronisk godkjenning). Hoveddelen av post til jernbanevirksomhetene og over 50 prosent til andre mottakere sendes elektronisk.

20 e-skjema for rapportering og søknader til tilsynet er lagt ut på tilsynets nettside. Med ett unntak erstatter e-skjemaene dagens papirskjemaer. Andelen elektroniske fakturaer øker, og var over 54 prosent ved utgangen av 2014. I sum gjør disse tiltakene at vi sparer mye tid og penger.

Risiko

Kapasiteten i organisasjonen er normalt godt tilpasset oppgavene. Flere langtidssyke har redusert kapasiteten betydelig på noen områder. Vi har ikke vært i stand til å kompensere for de langtidssyke på kort sikt med innleie eller kjøpte tjenester.

Taubane, park og tivoli (TPT) er fortsatt områdene som gir mest risiko for tilsynet i forbindelse med nytt regelverk og endring av tilsynsmetodikk.

Økonomi

I 2014 har vi hatt de nødvendige økonomiske rammen. Regnskapet er avsluttet innenfor budsjett.

Oslo, 12. mars 2015

Erik Ø. Reiersøl-Johnsen
Direktør
Statens jernbanetilsyn

2 Introduksjon til virksomheten og hovedtall

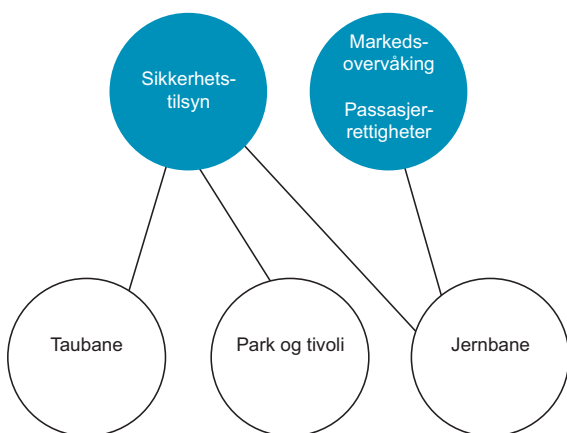
Statens jernbanetilsyn ble opprettet i 1996. Tilsynet er et ordinært forvaltningsorgan underlagt etatsstyring fra Samferdselsdepartementet.

Samfunnsoppdrag

Statens jernbanetilsyn har hovedansvaret for å føre tilsyn med norsk jernbane, tau- og kabelbaner og park- og tivolianlegg. Jernbane omfatter også tunnelbane, sporvei og forstadsbane.

Tilsynet er Samferdselsdepartementets fagorgan og sakkyndige for kontroll og tilsyn med virksomheter underlagt jernbanelovgivningen og taubanelovgivningen. Vi er Kommunal- og moderniseringsdepartementets fagorgan for tivolioglovgivningen.

Tilsynets rolle og funksjon

Vi skal arbeide for at virksomhet underlagt jernbanelovgivningen utøves sikkert og hensiktsmessig til det beste for miljøet, de reisende, banens personale og publikum i alminnelighet. Denne rollen er i tråd med overordnede mål for samferdselspolitikken. Vi skal også være pådriver for sikker transport med tau- og kabelbaner og for sikkerheten i park- og tivolianlegg.

Som sakkyndig for Samferdselsdepartementet skal vi på våre myndighetsområder gi råd om hvordan departementet kan utvikle disse områdene.

Tilsynet er markedsovervåker på jernbaneområdet. Hensikten er å arbeide for et effektivt jernbanemarked med sunn konkurranse og likeverdige vilkår.

Vi skal føre tilsyn med at passasjerenes rettigheter på jernbanen blir ivarettatt. I praksis vurderer vi om persontransportsselskapene, som Flytoget og NSB, etterlever kravene i passasjerrettighetsforskriften.

Tilsynet skal ivareta norske interesser i utviklingen av samtrafikkvegne (interoperabilitet) på det europeiske

jernbanenettet. Dette kan eksempelvis bety å få aksept for at geografi og klima krever andre løsninger på det norske jernbanenettet enn i Europa for øvrig. Samtidig skal ikke tilsynet godkjenne komponenter på det norske jernbanenettet som kan redusere eller hindre samtrafikkvevnen.

Vi samarbeider med andre myndighetsorganer der dette kan gi mer effektiv bruk av ressurser og bedre brukervennlighet. Eksempelvis har tilsynet regelmessige møter med Arbeidstilsynet, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap og Statens havarikommisjon for Transport.

Ansatte og årsverk

Per 31.12.2014 hadde tilsynet 62 tilsatte – 56 fast tilsatte og 6 i engasjement/vikariat. I 2014 sluttet fem medarbeidere, og fire ble tilsatt. Flere nyansettelser, med oppstart i 2015, er på gang mot slutten av 2014. Tilsynet har hatt to sommervikarer engasjert i 2014.

Tilsynet utførte 57,5 årsverk* i 2014, hvorav 13 ved avdeling Taubane, park og tivoli, den eneste av tilsynets fem avdelinger som er lokalisert i Trondheim.

* Antall årsverk reduseres ikke av ferie, avspasering av fleksitid eller overtid/reisetid ved avspasering, men reduseres for alt annet fravær på én eller mer enn én dag.

Avdelinger	Ansatte*
Administrasjon	13
Sikkerhetsstyring og tilsyn	11
Juridisk	9
Seksjon markedsovervåking	2
Teknologi og framføring	12
Taubane, park og tivoli	12
Kommunikasjonsstab	2
Direktør	1
Sum	62
* Inkludert midlertidige stillinger.	

Organisasjonsstruktur

En kommunikasjonsenhet ble i 2014 skilt ut i stab, direkte under direktør. Strukturen for øvrig er uendret.

Organisering

Direktøren utøver den daglige ledelsen av tilsynet. Hver av de fem avdelingene ledes av en avdelingsdirektør. Direktøren og de fem avdelingsdirektørene utgjør tilsynets ledergruppe og kriseteam.

Utvalgte hovedtall

Nøkkeltall fra årsregnskapet 2014 (se definisjoner på <http://dfo.no>)

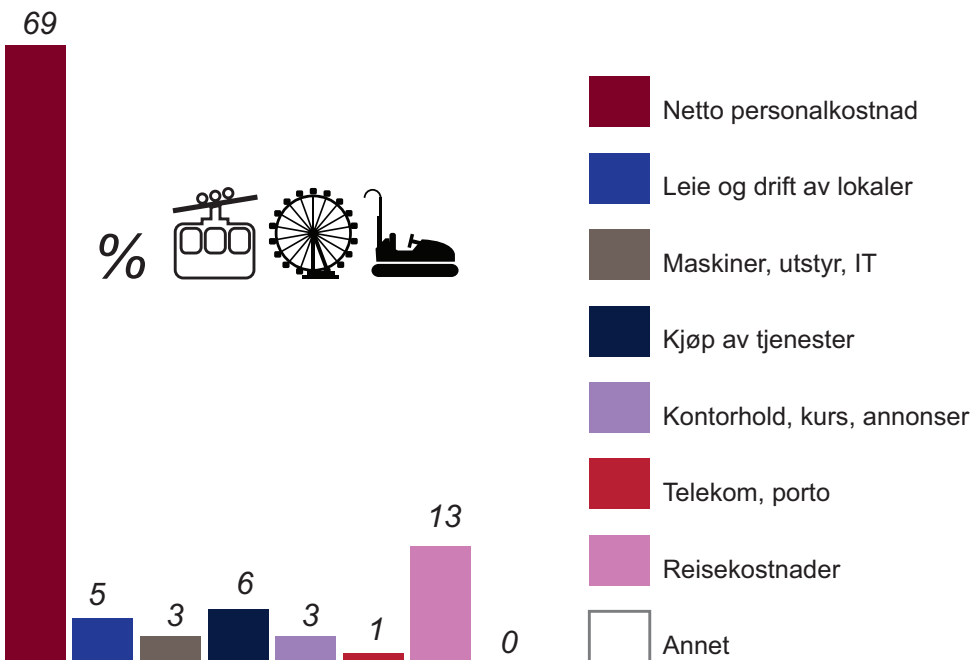
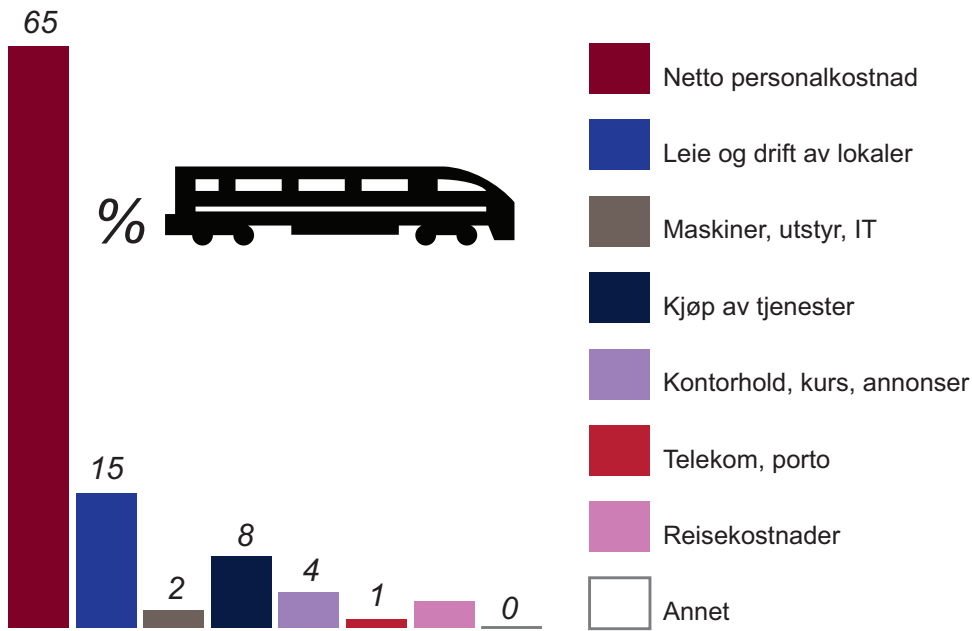
	Samlet	Tog	TPT
Årsverk	57,5	44,5	13
Samlet tildeling post 01-99	83 581 000	63 446 000	20 135 000
Utnyttelsesgrad post 01-29 (%)	93,6	93,7	93,3
Driftsutgifter (inkludert renteutgifter)	78 952 946	59 322 605	19 630 341
Lønnsandel av driftsutgifter (%)	66	65	69
Reiseutgifter per årsverk (konto 71)	101 553	47 046	293 831
Telefonutgifter per årsverk (telefoni og bredbånd)	13 957	14 782	11 048
Konsulentutgifter	2 892 900	2 148 968	743 932
Konsulentutgift andel av driftsutgifter (%)	4	4	4

Nøkkeltall aktivitet

Taubaner	818
Jernbaneselskaper (inkludert trikk og t-bane)	32
Park- og tivoliinnretninger	856
Deltakere på morgenmøter + sikkerhetsseminar	440
Antall A-sertifikat	7
Antall B-sertifikat	13 (hvorav 6 utenlandske)
Antall terminaler	56

Relativ kostnadsfordeling basert på kontogrupper

3 Aktiviteter og resultater

Vurdering av resultater

Vår målstyring baserer seg på tildelingsbrevets fire hovedmål med delmål. I tillegg har vi noen interne mål.

For delmål og hovedmål har vi indikatorer og ambisjoner som følges opp regelmessig. Avdelingene og direktøren deler ansvaret for å rapportere om status for målene.

Basert på målene har tilsynet tilfredsstillende resultater i 2014. Begrensede ressurser førte til at noen oppgaver og ambisjoner måtte nedprioriteres og ikke ble oppnådd. Dette gjelder en mer systematisk metode for å kartlegge uregistrerte innretninger innen tilsyn med park og tivoli, utvikling av regelverk og videreutvikling av det interne styringssystemet.

Tilsyn

Hendelser og ulykker på jernbane

Risikobildet for 2014 har endret seg lite fra tidligere.

Sikkerhetsnivået i Norge er blant de beste i Europa. Vi har 0,11 drepte pr. million togkilometer sammenlignet med gjennomsnittet på 0,53 i resten av Europa.

Nasjonalt jernbanenett

På det nasjonale jernbanenettet registrerte vi 32 ulykker, 957 alvorlige hendelser og 18 600 i 2014. Fem personer ble drept i ulykker, og antall avsporinger doblet seg fra 2013. Økningen har en sammenheng med feil og mangler i infrastruktur.

Rapportering av ulykker på planoverganger er på samme nivå som året før. Antall sammenstøt med gjenstand har gått ned etter en jevn økning i flere år. Antallet jernbaneulykker som følge av klima har også gått ned.

Sporvogn/trikk

I 2014 ble det rapportert fire ulykker med sporvogn/trikk, med til sammen én drept person og tre personer med alvorlig personskade. For trikkenettet dominerer rapportering av hendelsestypene sammenstøt og tilløp til sammenstøt med kjøretøy og personer. Dette skyldes i hovedsak at trikken kjører i blandet trafikk.

T-bane

I 2014 hadde t-banen tre ulykker. I én av ulykkene omkom en person på en planovergang. For T-banenettet er det rapportering av personer på planoverganger og personer i spor som dominerer rapporteringen.

Hendelser og ulykker i taubaner, park og tivoli

Sikkerheten i taubaner er stabilt god.

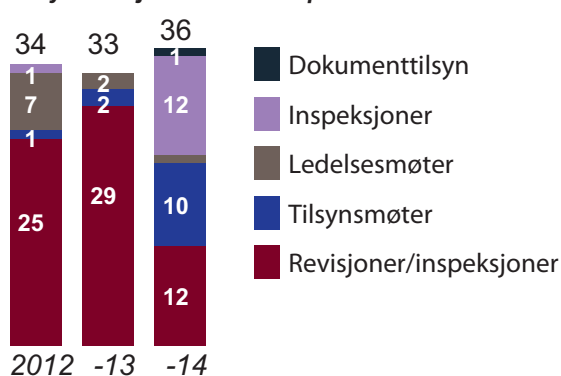
Eiere av taubaner rapporterte om 19 uønskede hendelser i 2014. Ingen av hendelsene er kategorisert som alvorlige, en nedgang fra 13 alvorlige hendelser i 2013.

Få uønskede hendelser rapporteres fra taubanebransjen sammenlignet med jernbanebransjen. Flesteparten av de innrapporterte uønskede hendelsene skyldes driftsforhold, for eksempel mangelfull kompetanse og opplæring, mangelfull skilting og inngjerding og mangler ved internkontrollen. Forholdsvis få av hendelsene skyldes teknisk svikt.

Eiere av park- og tivoliinnretninger rapporterte om 172 uønskede hendelser i 2014. Tallene er foreløpige. Rapporteringen blir ferdig i april.

To typer innretninger skiller seg ut. For gokartbaner utenfor fornøyelsesparker og vannrutsjebaner er sikkerhetsnivået dårligere enn for andre innretninger. Eksempler på skader er mindre brudd, kortvarig besvimmel, slag og støtskader.

Tilsyn med jernbaneselskaper

Operative kontroller jernbane

2012	0
2013	4
2014	8

Klager jernbane

2012	0
2013	2
2014	1

Tilsynspraksis og tilsynsresultater

Tilsynspraksisen har endret seg i 2014. De vesentligste risikoforholdene blir prioritert og tilsyn skjer der det har størst effekt.

I de fleste gjennomførte tilsyn fant vi avvik. Det er ikke identifisert mangler som har ført til stans eller tilbakekall av sikkerhetssertifikat eller tillatelser.

Å følge opp avvik var prioritert innen tilsyn i 2014. Virksomhetene har stort sett tilfredsstillende systemer og praksis for å avdekke avvik og registrere uønskede hendelser.

Effektivisert oppfølging av Jernbanelverket

For 2014 har vi endret måten å følge opp Jernbanelverket på. Omleggingen har medført at tilsynstemaene er blitt spissere og konsentrert om færre og mer vesentlige temaer. Hensikten har vært å prioritere temaer som har berørt vesentlige risikoforhold for derved å oppnå større effekt av tilsynet med Jernbanelverket.

De tre prioriterte hovedtemaene for 2014 var:

1. Beredskap, konkretisert til tilfredsstillende beredskapsanalyser utarbeides
2. Jernbanelverkets prioritering av identifiserte, kjente og vesentlige risikoforhold, konkretisert til
  - a. Oppfølging av tiltak ved Alnabru etter Sjursøyulykken
  - b. Skilting av hastighetsnedtrapping etter togulykken ved Nykirke
  - c. Utbygging av ATC krysningsspor ved stasjoner med korte sikkerhetssoner
3. Leverandørstyring

Jernbanelverket har gjort klare fremskritt på de prioriterte områdene. Utfordringene er at gjennomføringen av tiltak fortsatt tar for lang tid. Jernbanelverkets oversikt over risikobildet er gjennomgående ikke tilfredsstillende.

Basert på resultatene i 2014, vil tilsynet videreføre denne strategien.

Derimot er systematikken mangelfull i arbeidet med oppfølging. Dette området skal vi prioritere også i 2015.

Vi har i 2014 praktisert en ny fremgangsmåte for tilsyn av Jernbanelverket. (Se faktaboks over.)

Tilsynet har gjennomført flere uanmeldte operative kontroller i 2014. Hensikten er å effektivisere tilsynene og gjøre tilsynet mer synlig i en større del av bransjen. Kontrollene ble gjennomført i driftspauser, normalt i løpet av 30 minutter. Vi sjekket vognopptak, førerkompetanse, teknisk kontroll av kjøretøyet og lastsikring. Noen førere kunne ikke vise gyldig førerbevis og sertifikat. Togmateriell og lastsikring har stort sett vært tilfredsstillende, men vi har avdekket noen få mangler ved kjøretøyets sikkerhetstilstand og lastsikring. Kontrollene er godt mottatt av førerne.

Forskrift om sikring

Tilsynet har utarbeidet forslag til forskrift om sikring mot tilslidte handlinger for trafikk og infrastruktur i det nasjonale jernbanenettet og t-banen i Oslo etter mandat fra Samferdselsdepartementet.

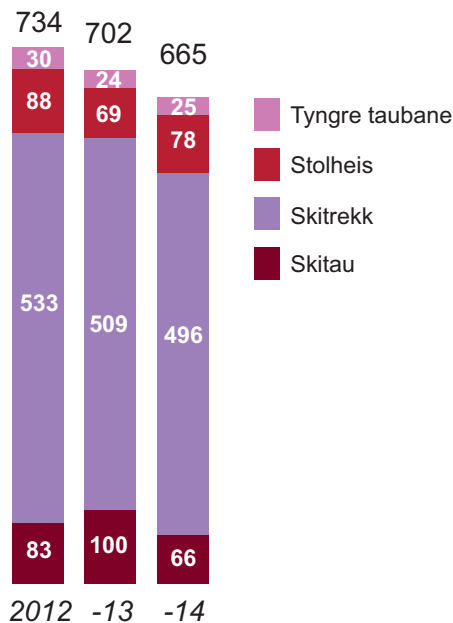
Forslaget vil omfatte terror og sabotasje og trusler om dette, samt hærverk og tyveri som kan volde særlig stor skade.

Forslaget ligner mye på sikkerhetsstyringsforskriftens metodikk og innhold. Planen er at forskriften skal tre i kraft 1. juli 2015 hvis lov hjemmel er på plass.

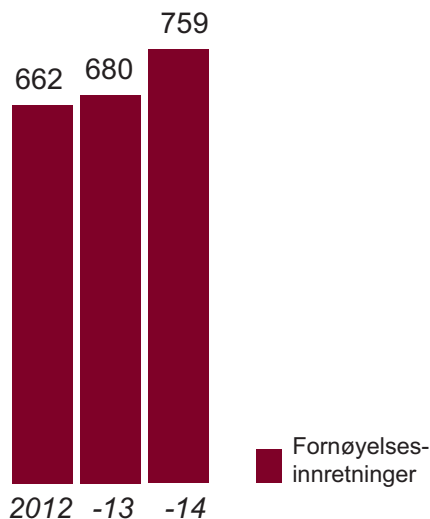
Tilsyn med taubaner og kabelbaner

Tilsynet gjennomførte 665 tilsyn med taubaner i 2014. Vi vurderte rutiner og opplegg for sikker drift, vedlikehold og utbedringer. I tillegg tok vi tekniske stikkprøvekontroller av sikkerhetskritiske systemer og komponenter. Identifiserte avvik er i stor grad knyttet til mangler i driften, som medarbeideres kompetanse, sikker tilrettelegging for gjester og eierens interkontroll.

Stedlige tilsyn på taubaner

Tilsyn med innretninger i park og tivoli

Vi førte 759 tilsyn med fornøyelsesinnretninger i 2014. Tilsyn føres med fornøyelsesinnretninger som har gyldig sikkerhetsmessig godkjenning. Tilsynsfrekvensen varierer med type innretning.

Tilsynsbesøkene kan omfatte veiledning, spesielt av de mindre virksomhetene.

Vi utreder en ny tilsynsmetodikk på området taubane og tivoli på oppdrag fra Samferdselsdepartementet.

(Se faktaboks om TPT-prosjektet side 11.)

Magnetinduktiv prøving

En ny forskrift om å gjennomføre magnetinduktiv prøving av ståltau på taubaneområdet skal tre i kraft 1. januar 2015. Ansvaret for å få utført magnetinduktiv prøving av ståltau ligger fremdeles hos konsesjonshaveren.

Selve prøvingen skal nå gjøres av et uavhengig og akkreditert inspeksjonsorgan, ikke av tilsynet. Vi vil tilrettelegge for en effektiv og sikker overgang til dette nye regimet i samarbeid med bransjeforeningene og inspeksjonsorganene.

Når prøvingen er gjort, og eieren har mottatt rapport fra inspeksjonsorganet, skal eieren sende rapporten til tilsynet sammen med en plan som viser hva som er tenkt gjort for å følge opp anbefalinger i rapporten.

Vi vil følge med på at prøvingen blir gjort, og at funn blir fulgt opp av konsesjonshaveren.

Tilsynet har kartlagt pålegg vi ga på taubaneområdet forrige vintersesong. Kartleggingen skal sikre at pålegg hjemles korrekt og at de gis likt blant inspektørene.

Havarikommisjonen

I 2014 mottok vi sju rapporter fra Statens havarikommisjon for transport med i alt ni sikkerhetstilrådninger for oppfølging. I samme periode avsluttet tilsynet saksbehandlingen av 9 rapporter og 12 sikkerhetstilrådninger. Tilrådingene omhandler både operasjonelle rutiner og sikkerhetsstyring i virksomhetene.

Vi bruker innrapporterte hendelser fra virksomhetene til blant annet å velge tema for revisjoner, som underlag i revisjoner, i regelverksarbeid, i tillatelsesprosesser og for analyser av hendelser. Tilsynet deler også statistikk

TPT-prosjektet

Vi fikk ansvar for å føre tilsyn med området taubane, park og tivoli fra 1. januar 2012. Vi fikk også i oppdrag å modernisere regelverk og tilsynsmetodikk. Nytt regelverk og ny metodikk skal etter planen innføres 1. januar 2016. Nye forskrifter vil bli mer funksjonsrettet enn dagens forskrifter, som i stor grad har spesifikke krav. For at omleggingen skal bidra til at sikkerhetsnivået blir like godt som i dag, skal vi utarbeide veiledninger som gir forslag til mulige løsninger for å oppfylle forskriftenes krav. Omleggingen vil gi et enklere regelverk og et bedre grunnlag for risikobasert tilsyn. Fremdriften er i rute.

Vi er også godt i gang med å utrede ny tilsynsmetodikk på området taubane, park og tivoli. Et hovedmål er at dagens sikkerhetsnivå skal opprettholdes. Ny tilsynsmetodikk vil tilpasses det nye regelverket som etter planen skal tre i kraft 1. januar 2016. Ny metodikk vil også medføre at å velge ut tilsynsobjekter og gjennomføre og følge opp tilsyn blir mer risikobasert.

Risikoen med omlegging til ny tilsynsmetodikk er særlig tilsynets kapasitet til samtidig å håndtere tilsyn og utarbeide nytt regelverk, ny tilsynsmetodikk og ny gebyrstruktur (TPT-prosjektet) og forberede og gjennomføre effektiv og forsvarlig innføring. Dernest er risikoen bransjens evne/ vilje/ forståelse/ kunnskap til å håndtere endringene og drive forsvarlig.

med virksomhetene etter forespørsel og fører offisiell ulykkesstatistikk.

Uhellsrapportering TPT

Vi følger opp innrapporterte hendelser systematisk og basert på alvorlighetsgrad. Enkelthendelser følges opp ved et ekstraordinært tilsyn av anlegget eller de legges til grunn når vi planlegger neste ordinære tilsyn.

En oppgave for oss i årene som kommer blir å legge til rette for enda bedre innrapportering av uønskede hendelser fra taubane, park og tivoli.

Passasjerrettigheter

Vi har ansvaret for å føre tilsyn med at selskapene oppfyller kravene i forskriften om passasjerrettigheter.

Tilsyn i 2014 viste at virksomhetene alt vesentlig følger lov og forskrift på dette området.

Sikkerhetssertifikater

Virksomheter som driver jernbanevirksomhet må ha lisens og sikkerhetssertifikat hvis de skal drive på det nasjonale jernbanenettet. Jernbanevirksomheter som driver t-bane eller trikk, museumsaktiviteter eller har aktiviteter på private sidespor, må ha en nasjonal tillatelse.

Søknader behandlet i 2014 omfatter endret gyldighetsperiode, utvidelse av sikkerhetssertifikatet til å gjelde for hele det nasjonale jernbanenettet og transport av farlig gods.

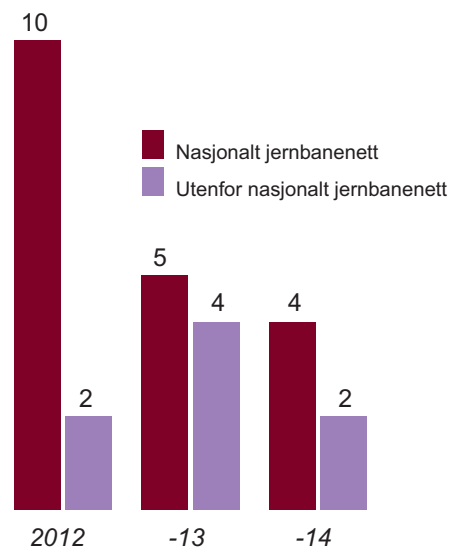
Veiledning om fareidentifisering

Særlig de mindre aktørene mangler kunnskap om spesielle utfordringer med sikkerhet ved å operere på det norske jernbanenettet.

Tilsynet har derfor utarbeidet en veiledning i fareidentifisering. Veiledningen skal gi inspirasjon for virksomhetenes risikoanalyser.

Vi har tatt utgangspunkt i innrapporterte uønskede hendelser og våre erfaringer fra tilsyn.

Behandlede søknader om sikkerhetssertifikat

Driftstillatelse TPT

Et taubaneanlegg må ha en driftstillatelse fra oss for offentlig persontransport i taubanen. Varigheten på driftstillatelsen er like lang som konsesjonstiden gitt av Fylkesmannen. Driftstillatelse gis til nye anlegg, ved ny søknad etter inndratt driftstillatelse og for anlegg som har skiftet driftsleder.

I 2014 ga vi driftstillatelse for 168 anlegg, omtrent som året før. En fornøyelsesinnretning må ha en sikkerhetsgodkjenning hvis den reguleres av tivoliloven og skal kunne brukes av allmennheten. Godkjenningen gjelder for ett kalenderår, 1. januar- 31. desember.

I 2014 ga vi sikkerhetsgodkjenning for 856 fornøyelsesinnretninger.

Markedsovervåking

Tilsynet har siden 2009 vært markedsovervåker på jernbaneområdet. Vi fører tilsyn med konkurransen i markedene for jernbanetransport. Markedsovervåkingen skal bidra til et effektivt jernbanemarked med sunn konkurranse og likeverdige vilkår. Oppgaven ble lagt til oss for å få et uavhengig overvåkingsorgan og en effektiv organisering av rollen.

Markedsovervåking omfatter blant annet å:

- Førre tilsyn med konkurransen i jernbanemarkedene og påse at det ikke foregår forskjellsbehandling av jernbaneforetak
- Behandle klager fra aktører som mener seg diskriminert eller urettferdig behandlet
- Håndheve jernbanelovningens bestemmelser om tilgang til infrastrukturkapasitet (ruteleier) og tjenester i serviceanlegg, samt vilkårene for dette.
- Ta opp saker på eget initiativ som kan skade konkurransen i markedene og pålegge korrigerende tiltak for å rette opp en uønsket markedsutvikling.
- Overvåke konkurransen i markedet ved å innhente, bearbeide og analysere markedsstatistikk.
- Påpeke for rette myndigheter om offentlige tiltak kan begrense eller vri konkurransen på en skadelig måte.
- Samarbeide med markedsovervåkingsorgan i EU.

Private sidespor

Tilsynet har kommet langt i arbeidet med å rydde opp i situasjonen for eierne av sidespor på jernbanen. Per desember 2014 har cirka 45 sidesporeiere inngått avtale med Jernbaneverket om drift og forvaltning av sidesporene. Sidesporeierne, som gjerne driver annen type virksomhet som primærvirksomhet, slipper nå å ha egen tillatelse fra tilsynet. Dette har også ført til at vi bruker mindre tid på saksbehandling og veiledning av tillatelse. Ordningen er samfunns effektiv fordi Jernbaneverket allerede har kompetanse og system til å ivareta slik drift og forvaltning. Seks sidesporeiere har fortsatt egen tillatelse til å drive sidesporet.

Flytogsaken

Tilsynet avsluttet i 2014 behandlingen av en klage fra Flytoget om Jernbaneverkets fordeling av infrastrukturkapasitet til Flytoget og NSB på den overbelastede strekningen Oslo S – Lysaker i ruteplan R162.

Tilsynet konkluderte med at fordelingen av ruteleier mellom Flytoget og NSB på strekningen Oslo S – Lysaker ikke ble gjort på korrekte premisser og at den var i strid med fordelingsforskriftens bestemmelser. Jernbaneverkets kriterier og metode for å prioritere rutetildeling på overbelastet infrastruktur tilfredsstilte ikke forskriftens krav om å legge til grunn transportens betydning for samfunnet.

Tilsynet uttalte også at samarbeidet mellom NSB og Jernbaneverket om nytt ruteopplegg for Østlandet, basert på NSBs forslag, førte til at utarbeidelsen av grunnrutemodell og ruteplan var diskriminerende. Flytoget ble forskjellsbehandlet ettersom selskapet ikke hadde samme forutsetninger som NSB i prosessen før ruteplan R162. Samarbeidet mellom Jernbaneverket og NSB kan også ha ført til at ruteleier ble fordelt på en diskriminerende måte i den årlige prosessen for ruteplan.

Jernbaneverkets plan for å styrke kapasiteten på strekningen Oslo S – Lysaker var dessuten ufullstendig ut fra krav i fordelingsforskriften.

Jernbaneverket ble gitt seks pålegg.

I juli 2014 la Jernbaneverket fram dokumentasjon for tilsynet om oppfølgingen av påleggene. Påleggene i vedtaket var oppfylt.

Regler om markedstilgang

Seksjon markedsovervåking behandlet 25 saker i 2014. Tilsynet har ikke mottatt noen klagesaker i 2014.

Vi har i 2014 påsett at Jernbaneverket har oppfylt vårt vedtak fra 2013 om flere pålegg i den såkalte Flytogsaken. (Se faktaboks side 12.)

Cargolink ba tilsynet vurdere om Jernbaneverkets avtale med RailCombi/ CargoNet om å overta inngangskontroll på Alnabru godsterminal kunne påvirke konkurransen uheldig. Tilsynet konkluderte med at avtalen ikke hadde uheldig påvirkning.

Tilsynet har i 2014 gitt innspill til Jernbaneverkets utkast til Network Statement 2016 og Avtale om sportilgang og bruk av tjenester. Våre innspill ble gitt med utgangspunkt i krav fordelingsforskriften stiller. Innspillene er ikke til hinder for at tilsynet senere kan gjennomføre tilsyn som omfatter Network Statement 2016 og den nevnte avtalen.

Markedsanalyse basert på trafikkdata

Ved å bruke trafikkdata og konkurranseindikatorer får vi et bilde av markeds- og konkurranseforholdene i Norge. Tilsynet har utviklet et opplegg for å innhente, systematisere og bruke trafikkdata.

Tilsynet har deltatt i arbeidet med å lage en årlig felles markedsrapport for jernbanemarkedene i Europa. Hensikten er blant annet at markedsovervåkingsorganene skal kunne avdekke og prioritere områder der utfordringene med konkurranse og effektivitet er størst. ▶

Dialog med aktører og myndigheter

Dialog med aktørene er viktig for å holde oversikt over jernbanesektoren og utviklingen i jernbanemarkedene. Samtlige jernbaneforetak, Jernbaneverket, de store speditørene, enkelte havner og transportorganisasjoner er derfor invitert til dialogmøter. I alt gjennomførte vi 15 dialogmøter i 2014. Opplysninger om utfordringer selskapene møter i markedet vil kunne tjene som grunnlag for oppfølging og tiltak fra oss. Tilsynet deltar også i møter med Konkurransetilsynet og markedsovervåkingsorganene i Sverige, Danmark og Finland for å utveksle erfaringer og synspunkter.

Utvikling av regelverk

Regelverk i jernbanesektoren har utviklet seg mye de siste 10-15 årene. Utviklingen har gått fra regulering i nasjonale lover og forskrifter til regulering på EU-nivå. Denne utviklingen gjelder både tekniske regler, krav til styring av sikkerheten og regler som gjelder et felles europeisk jernbaneområde og markedsforhold.

Tilsynet har i 2014 brukt betydelige ressurser på å gjennomføre EU-regelverk, utvikle nasjonalt regelverk som ikke er dekket av EU-regelverket og å delta i lovarbeid Samferdselsdepartementet eller Kommunal- og moderniseringsdepartementets har regien med.

Tilsynet har i 2014 etablert en treårsplan for å utvikle regelverk og kriterier for å prioritere endringer i regelverket. Kriteriene er blant annet basert på om regelverket har sikkerhetskritiske mangler, om hull må tettes, hvordan dobbeltregulering skal unngås eller om tilsynet har frister for å gjennomføre EU-rettsaker. Planen skal sikre at personer som arbeider med regelverk bruker tiden på det viktigste og at vi kan bruke personellet vårt mer effektivt.

Gjennomførte EU-rettsaker

10 EU-rettsaker ble en del av norsk lovgivning i 2014. Dette gjelder blant annet nye eller endrede tekniske spesifikasjoner for interoperabilitet (TSI-er), felles spesifikasjoner i registeret for jernbaneinfrastruktur, felles sikkerhetsmål for jernbanesystemet og felles sikkerhetsmetode for risikoevaluering og -vurdering.

Konsekvensen av flere rettsaker fra EU er at jernbanebransjen får stadig flere regler med langt flere detaljer. Behovet for og muligheten til å ha særnorske regler blir mindre. Aktørene får større behov for at vi skal veilede, ettersom det blir vanskeligere å ha oversikt over gjeldende krav. EU-regelverket har også etablert nye roller som både aktørene og tilsynet skal forholde seg til i saksbehandlingen.

Nasjonale forskrifter i 2014

Tilsynet har vedtatt sju nye nasjonale forskrifter:

- Kravforskriften ble erstattet av tre forskrifter for ulike aktører; en egen forskrift for t-bane og trikk, en for museumsbaner og en for sidespor og godsbaner. Endringen har gjort reglene for ulike typer virksomheter mer tilpasset risikobildet de har. Resultatet er at de små aktørene får en mindre byrde. For t-bane og trikk har kravene til sikkerhetsstyring blitt harmonisert med kravene

for det nasjonale jernbanenettet. Dette gjør det enklere å håndheve regler på tvers av virksomhetstype.

- Sikkerhetsstyringsforskriften er omarbeidet. Den har fått strengere krav til beredskap, og små presiseringer er gjort for å bedre brukervennligheten.
- Enkelte mindre endringer er gjort i jernbaneinfrastrukturforskriften, togframføringsforskriften og ERTMS-togframføringsforskriften.
- En ny forskrift om krav til å gjennomføre magnetinduktiv prøving av ståltau på taubaner og kabelbaner ble vedtatt. (Se faktaboks side 11.)

Førerforskriften

I januar 2014 rapporterte EU-kommisjonen at Norge hadde flest førere (76 prosent) med førerbevis utstedt i samsvar med førerdirektivet. Innføring av førerforskriften tilsier mer saksbehandling for tilsynet og omlegging i selskapene: 2000 førere skulle få førerbevis, 19 virksomheter skulle tilpasse sine systemer og styringssystemer, og leger skulle læres opp og godkjennes. Å effektivisere saksbehandlingen i tilsynet innebar å etablere rutiner for å utstede førerbevis.

Et førerbevisregister er også opprettet, og vi har inngått en avtale med en underleverandør for bestilling av førerbevis.

Arbeidet med grunnlaget for saksbehandling innenfor alle saksområdene ble ferdigstilt og innført i 2014.

Vi gjennomgikk grundig rutinene for saksbehandling ved tilbakekalling av førerbeviset grunnet manglende godkjent helseattest, slik offentligloven og forvaltningsloven krever. Etter gjennomgangen etablerte vi nye rutiner i saksbehandlingen ved å sende vedtak elektronisk. Dermed oppfylder vi kravet i førerforskriften om at vedtak skal formidles umiddelbart.

Førere fikk informasjon som var mer forståelig og forklarende, og vi hadde flere veiledningsmøter med virksomhetene.

Regelverksarbeid som pågår

Tilsynet fortsatte i 2014 med regelverksarbeid som vil bli avsluttet i 2015/2016:

- Vi har utviklet nye forskrifter på området taubane og tivoli. Dette skjer på oppdrag fra Samferdselsdepartementet. Ti forskrifter om taubaner og fire forskrifter om fornøyelsesinnretninger vil bli erstattet av én forskrift på hvert av områdene.
- Vi har utarbeidet et forslag til forskrift om sikring mot tilsiktede handlinger for trafikk og infrastruktur i det nasjonale jernbanenettet og t-banen i Oslo på oppdrag fra Samferdselsdepartementet.
- Tilsynet har på oppdrag fra Samferdselsdepartementet utarbeidet et utkast til regler om universell utforming av kjøretøy for t-bane og trikk. Reglene skal sikre at ingen passasjerer diskrimineres på grunn av nedsatt funksjonsevne. Tilsynet har deltatt i Samferdselsdepartementets arbeid med å endre jernbaneloven, jernbaneforskriften og fordelingsforskriften, og med utkast til ny taubanelov. ▶

- Tilsynet har bidratt i utkast til ny tivolilov sammen med Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Internasjonalt arbeid

Tilsynet er engasjert i arbeidet med å utvikle regelverk og standarder innen både jernbane, taubane, park- og tivoli.

Faste møterekker tilsynet deltar i:

2012	43
2013	54
2014	52

Merk: I 2012 fikk Statens jernbanetilsyn ansvar for området taubane, park og tivoli. Antall internasjonale møterekker vokste derfor fra 43 til 54 på ett år.

Jernbane

De viktigste arenaene for tilsynets internasjonale arbeid med jernbane er arbeidsgruppene i Det europeiske jernbanebyrået (ERA). Tilsynet deltar på lik linje med tilsyn fra EU-land, og bidrar i 22 av ERAs grupper. Vi får mulighet til å påvirke i saker av betydning for Norge, ikke minst ved å søke alliansepartnere med samme behov som Norge.

Tilsynet er Samferdselsdepartementets fagekspert i EU-kommisjonens Railway Interoperability and Safety Committee (RISC), der Norge er observatør. Tilsynet deltar også i Single European Rail Area Committee (SERAC) for markedsovervåking i Europa. Vi har ikke stemmerett i disse komiteene. Like fullt er dette viktige møteplasser. Vi får verdifull informasjon og gode muligheter til å bygge nettverk og allianser.

EU har som mål å fullføre det indre markedet på jernbaneområdet. Jernbanepakke IV er et av virkemidlene for å nå målet. Den ble lagt frem av EU-kommisjonen 30. januar 2013. Pakken består av en markedsdel som ofte omtales som «politisk del» og en del om sikkerhet og samtrafikk - «teknisk del». Tilsynet følger arbeidet med Jernbanepakke IV tett i samarbeid med Samferdselsdepartementet.

Tilsynet deltar i et skandinavisk dialogforum om tog-selskap som opererer i både Danmark, Sverige og Norge. Forumet er opprettet i tråd med EUs krav om samarbeid mellom myndighetene. Vi deltar også i en skandinavisk samarbeidsgruppe om ERTMS.

Taubane, park og tivoli

EU-kommisjonen arbeider med å endre taubanedirektivet fra direktiv til forordning. Hensikten er å styrke reglene. De skal bli mer forutsigbare og gi mindre rom for tolkning. Dette vil gjøre det enklere for tilsynsobjektene våre å tolke regelverket riktig. Tilsynet er med i en ekspertgruppe EU-kommisjonen benytter i arbeidet med direktivet.

Vi deltar også i arbeidet med internasjonale spørsmål om taubane, park og tivoli.

Markedsovervåking

Å delta i prioriterte internasjonale nettverk er sentralt for at tilsynets saksbehandling skal holde høyt faglig nivå. Å utveksle erfaringer og overføre kompetanse mellom markedsovervåkingsorganene i Europa bidrar til å utvikle felles praksis. Dette er bra for aktørene vi fører tilsyn med. De vil i større grad oppleve forutsigbarhet og lik praksis i alle land de opererer i. Saksbehandlingen vår blir også mer effektiv.

Vi har gitt innspill til regelverket som ligger til grunn for SERA-direktivet. Direktivet skal omfatte nye regler om tilgang til serviceanlegg, rammeavtaler, nye tjenester for jernbanepassasjer, kriterier for de som søker om kapasitet innen jernbaneinfrastruktur, metode for å beregne direkte kostnader mv.

Vi har også gitt innspill til Europarådet og EU-parlamentets behandling av kommisjonens forslag til jernbanepakke IV.

Norge skal tilknyttes Godskorridor 3. Korridorene skal fremme effektiv grenseoverskridende godstransport. Tilsynet har bidratt med innspill til avtaler, styrende dokumenter og rammeverk som er nødvendig for at korridorene skal fungere godt. Markedsovervåkingsorganene i Europa samarbeider om utvikling av Godskorridor 3.

Tillatelser for kjøretøy og infrastruktur

Antall søknader

2012	154
2013	176
2014	158

Tilsynet gir tillatelser til å ta i bruk jernbaneinfrastruktur og kjøretøy. Vårt mål om å yte effektiv saksbehandling måles i saksbehandlingstid, kvalitet på søknadene og hvor lang tid det tar før en søknad er komplett. Vi gjennomfører veiledningsmøter på forespørsel og der vi selv ser behov.

Erfaringen tilsier at veiledningsmøter hever kvaliteten på søknader. Gode søknader bidrar til effektivisering hos både søkeren og i tilsynet.

Vi behandlet 158 søknader i 2014. Saksbehandlingstiden etter at en søknad er komplett er gått noe ned.

Komposittbremseklosser

ERA reviderte i 2014 kommisjonsbeslutningene om tekniske spesifikasjoner for samtrafikk (TSI) Støy (2006/66/EF) og TSI rullende materiell – godsvogner (321/2013).

Vi har sammen med flere andre tilsyn bedt EU om å styrke kravet om testing av komposittbremseklosser i denne TSI-en. Krevende klima og geografi gjør bremsene spesielt utsatt under nordiske forhold sammenliknet med de fleste andre land i EU. Feil kan gi bremsesvikt.

Innspillet fikk gjennomslag i EU.

Den er på cirka 16 dager i gjennomsnitt. Dette er godt innenfor kravene i regelverket. Mange små saker til behandling holder snittet nede. De større sakene har lenger saksbehandlingstid, men er fortsatt godt innenfor kravene.

Kvaliteten er blitt dårligere på søknader for infrastruktur. Langt færre er komplette sammenlignet med søknader for kjøretøy. Vi har en god dialog med Jernbaneverket om å rette på forholdene.

Søknader

	Dager til komplett søknad	Andel søknader som er komplett ved første leveranse
2013	15	76 %
2014	21	66 %

Tilsynet behandlet 90 meldinger i 2014. Saksbehandlingstiden for meldinger er cirka 30 dager. Saksbehandlingstiden skyldes delvis at vi bruker tid til veiledningsmøte og kontakt underveis for å avklare kravene til dokumentasjon.

Ressursene til å behandle infrastruktursaker er knappe. Vi bruker vesentlig mer tid til avklaringer etter motatt melding for infrastruktur.

I 2014 gjennomførte vi to undersøkelser om saksbehandling blant aktørene som sender meldinger og søknader. Tilbakemeldingene viser at de er fornøyd med saksbehandlingen vår.

Vi har ikke fått klager på vedtak om tillatelser til å ta i bruk i 2014.

Tilpasning av saksbehandling til nytt regelverk

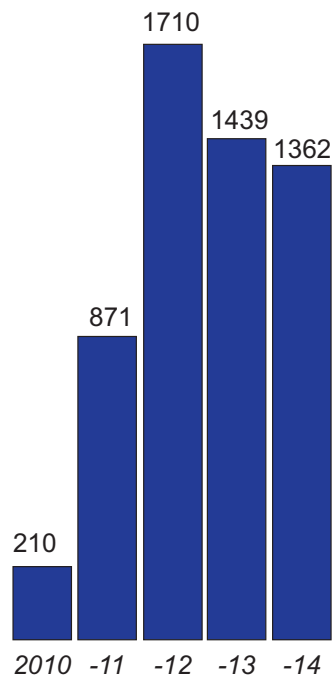
Tilsynet arbeider hele tiden med å tilpasse saksbehandlingen til ny lovgivning. TSI, NoBo-sertifikater og EF-verifiseringserklæringer er forholdsvis ferskt regelverk for søkerne og oss. Dette krever en del praktisering før det går seg til. Å forstå regelverket er også en kontinuerlig prosess. Av erfaring vet vi at tolkningene varierer fra land til land.

Tilsynet har i 2014 etablert en praksis med tidsbegrensede tillatelser i saker der det formelle dokumentasjonskravet til TSI ikke er fullt ut oppfylt, og hvor delsystemer er foreløpig sertifisert. Hensikten med tidsbegrensede tillatelser er at prosjekter ikke skal stoppe opp hvis sikkerheten er ivaretatt.

Vi har i 2014 innført elektronisk signering av alle utgående brev i forbindelse med melding og søknad for ibruktaking. Saker håndteres mer effektivt og når motakeren raskere.

Tilsynet har gjennomført befarings av flere prosjekter i 2014. Befaringene gjennomføres særlig for komplekse prosjekter. Vi får en mye bedre forståelse for planlagte endringer og tiltak.

Krav om innsyn

Tilsynet behandlet i fjor 1362 krav om innsyn via offentlig elektronisk postjournal (OEP). Ytterligere 55 krav kom via andre kanaler.

Tillatelser ved overgang til ERTMS

Vi forventet å motta flere søknader om tillatelser til å ta i bruk kjøretøy i 2014. Antallet skyldes trolig at flere selskaper avventer beslutninger som skal tas i forbindelse med Jernbaneverkets prosjekt for å innføre ERTMS.

Vi har behandlet to søknader for kjøretøy med ERTMS-ombordutrustning, men ingen av kjøretøyene har ennå fått tillatelse for å kjøre på strekninger med ERTMS.

Vi har i 2014 avklart krav til ERTMS på arbeidsmaskiner. Konklusjonen er at arbeidsmaskiner som ikke skal trafikkere strekninger utstyrt med ERTMS, ikke faller inn under TSI-kravet i forskrift om gjennomføring av TSI-styring, kontroll og signal. Dermed kreves det ikke at disse kjøretøyene skal være utrustet med ERTMS. Ombordutrustning for ERTMS er derfor ikke påkrevd utstyr i arbeidsmaskin på det nasjonale jernbanenettet så fremt det ikke er en ERTMS-utrustet strekning.

Tilsynet har tett kontakt med Jernbaneverket om prosjektet for innføring av ERTMS og tillatelsen som skal gis i forbindelse med nytt klasse B-anlegg, Thales. For å korte ned saksbehandlingstiden for søknad, jobber vi tett i parallell med Jernbaneverkets prosjekt for dokumentgjennomgang.

Administrative rutiner

Digitalisering

Tilsynet er pålagt å ha gode administrative rutiner for smidig og effektiv drift. Flere automatiseringstiltak i 2014 har bidratt vesentlig til å forenkle og redusere tidsbruk både for tilsynet og tilsynsobjektene. ▶

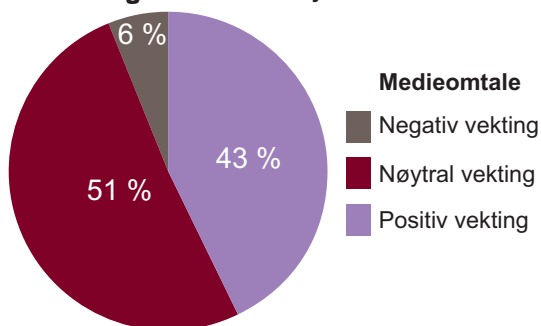
For å håndtere digitaliseringsrundskrivets krav til statlige virksomheter har tilsynet tatt i bruk en løsning for digital utfylling og innsending av skjema for søknader. Nye automatiserte skjema forenkler samhandlingen med tilsynet for eksterne brukere og reduserer intern tidsbruk i tilsynet. Nye skjema øker dessuten kvaliteten i saksbehandlingen. Ved utgangen av 2014 var 20 e-skjema gjort tilgjengelig for eksterne brukere. Vi mottok 1319 digitale skjema for videre saksbehandling.

Cirka 90 prosent av dokumenter ekspederes uten fysisk signatur. Det er flere enn planen var for 2014.

Andelen øker for utgående, elektronisk korrespondanse. For jernbanevirksomheter går brorparten av post elektronisk. Over halvparten av øvrige mottagere benytter også e-post som sin hovedadresse. Andel EHF-fakturaer er på over 54 prosent, og andelen øker.

I databasen for uønskede hendelser og statistiske data (Synergi), har vi satt i verk to nye tiltak som skal gjøre det enklere å oppdatere informasjon om hendelser hos jernbanevirksomhetene.

Medier og kommunikasjon

Medieomtale og henvendelser fra media

Andel mediasaker om tilsynet som ble vektet henholdsvis positivt, negativt og nøytralt i 2014 var omtrent på nivå med året før, men bedre enn tidligere år.

En omdømmeundersøkelse utført av Ipsos MMI tyder på at Statens jernbanetilsyn har bedre omdømme i befolkningen enn på flere år.

Mållova krever at statlige virksomheter skal vekse mellom bokmål og nynorsk på nettsider, i stillingsannonser, rapporter og annen skriftlig informasjon. Ingen av målformene skal brukes mindre enn 25 prosent. Til-

Nesten 200 bransjefolk var til stede under sikkerhetsseminaret i oktober 2014. Hovedtema var «Jernbane-Norge i endring - sikkerhetsaspekter».

Om lag 50 deltakere fra hele verden var i Oslo på den 64. internasjonale konferanse for tilsynsmyndigheter for taubaner (ITTAB).

synet kommuniserer i størst omfang på bokmål, men andelen nynorsk på nettsidene økte fra 3,5 til 7 prosent i 2014.

På oppfordring fra tilsynet har flere medier i 2014 skrevet om å krysse planoverganger ulovlig for å gjøre publikum bevisst på risikoen dette innebærer.

Konferanser og andre arrangementer

Statens jernbanetilsyn har i flere år arrangert morgenmøter, sikkerhetsseminar og andre arrangementer om sikkerhet for virksomheter innen jernbane, taubane, park og tivoli. Vi arrangerte fire morgenmøter i 2014. På hvert møte deltok om lag 60 bransjefolk.

Morgenmøtene i 2014 hadde disse temaene:

- *Utfordringer for norsk jernbane (mars)*: mangelfull leverandørstyring, førerkompetanse, verifisering av tekniske krav
- *Markedsovervåkning (april)*: presentasjon av jernbanemarkedet, harmonisering av rammevilkår for jernbanen
- *Beredskap og beredskapsanalyse (mai)*: beredskapsanalyse som verktøy i beredskapsplanlegging og -øvelser, nødetatenes beredskap ved uhell på jernbanen
- *ERTMS (september)*: tilsynets godkjenningssprosess, ombordutrustning, tillatelser til å ta i bruk infrastruktur, nasjonal implementering av ERTMS, grensesnittet mellom infrastruktur og ombordutrustning, erfaringer med innføring av ERTMS i Sverige.

Nesten 200 bransjefolk var til stede på sikkerhetsseminaret i oktober 2014. Hovedtema var «Jernbane-Norge i endring - sikkerhetsaspekter». Deltemaene omhandlet sikkerhetsnivået på jernbanen i Norge og Europa, EUs jernbanepakke 4 og Norges plass i Jernbane-Europa, den norske jernbanereformen, sikkerhetsutfordringer organisering av jernbanesektoren og innføringen av signalsystemet ERTMS i Norge.

I september 2014 arrangerte tilsynet den 64. internasjonale konferanse for tilsynsmyndigheter for taubaner (ITTAB). Konferansen ble offisielt åpnet av statssekretær John-Ragnar Aarset. Om lag 50 deltakere fra hele verden utvekslet erfaringer om tilsyn med taubane. Dette er en av de viktigste mulighetene vi har til å utveksle informasjon og erfaringer og slik dra nytte av kunnskap et stort antall aktører sitter med.

4 Styring og kontroll i virksomheten

Vurdering av styring og kontroll

Mål- og resultatstyring er innarbeidet som styringsprinsipp i tilsynet. I egne møter for resultatoppfølging rapporterer ledelsen på mål fastsatt av departementet for året, samt interne mål.

Tilsynet overtok virksomhetsområdene taubane, park og tivoli i 2012. Overtakelsen førte til flere ansatte og en ny avdeling i Trondheim. De interne systemene for styring, oppfølging og kontroll ble forbedret.

Følgende tiltak i 2014 vil ytterligere bidra til bedre styring og kontroll:

- Tilsynet mottok i 2014 en ny instruks om økonomistyring fra Samferdselsdepartementet. Instruksen er lagt til grunn for å utarbeide et nytt overordnet styringsdokument kalt «Policy for styring og kontroll i Statens jernbanetilsyn». Styringsdokumentet beskriver virksomhetens interne organisering, styring, fullmakter og tilrettelegging for håndtering av risiko og internkontroll. Dokumentet fastslår også våre prinsipper for styrende dokumenter.
- I 2014 gjennomførte vi et internt prosjekt kalt «Bistand økonomistyring». Med ekstern hjelp gjennomførte vi en modenheitsvurdering av virksomhetens styring. Gjennomgangen bekreftet at vi må videreutvikle forståelsen av virksomhetens styring. Vi må også dokumentere hvordan vi følger opp intern risiko for manglende måloppnåelse og styringssvikt.
- Tilsynet har i 2014 kartlagt og dokumentert risiko på flere nivåer og på flere områder, som risiko i avdeling for taubane, park- og tivoli, i TPT-prosjektet og ved innkreving av gebyr.
- Som en del av den løpende internkontrollen gjennomførte vi stikkprøver på området lønn og reiseregninger.

Bemanning, kapasitet og kompetanse

For taubane, park og tivoli er det krevende å ha riktig kapasitet og bemanning til fortløpende å håndtere oppgaver med tilfredsstillende teknisk, juridisk og administrativ kvalitet. I lengre tid har det vært stor fare for at kapasiteten ikke er god nok til å dekke opp for sykdom, fravær mm.

På jernbanesiden er teknisk spisskompetanse på ny teknologi, spesifikt ERTMS, vanskelig tilgjengelig i arbeidsmarkedet. Ved forrige ansettelse måtte vi ut på det nordiske markedet for å få relevante søkere.

Som en forholdsvis liten virksomhet er vi også sårbar for spisskompetanse i administrasjonen. Ansattes kompetanse overlapper i liten grad. Det er derfor ikke andre internt som kan erstatte en kollega ved kortsiktige og akutte behov. Ressurser er tilgjengelig i mar-

kedet, men vi har gjerne bare én person som dekker flere sentrale administrative områder. Da blir vi svært sårbar ved sykdom, fravær mm. for å kunne løse oppgaver effektivt og med god nok kvalitet.

Tilsynet jobber fortløpende med å redusere denne risikoen. I 2014 gjennomførte vi systematiske tiltak for å avdekke, håndtere og ha kontroll over risikofaktorene i et eget kompetanseprosjekt (omtales nærmere senere i kapitlet).

Sikkerhet og beredskap internt

Tilsynets overordnede mål for arbeidet med sikkerhet og beredskap er å sikre vår evne til å gjennomføre samfunnsoppdraget, samt å sikre informasjon, personell og andre verdier. Internt legger vi vekt på å følge pålagte lover og regler innen sikkerhet og beredskap. Beredskapsarbeid og krisehåndtering skal være godt organisert og ha et godt planverk.

Internsamling i tilsynet høsten 2014.

Vi har i 2014 utarbeidet planer for krisehåndtering og beredskap.

Vi har også sammenstilt en håndbok om informasjonssikkerhet som alle ansatte er kjent med.

Riksrevisjonens merknader

Tilsynet var i 2014 gjenstand for en kartleggingsrevisjon av gebyrinntekter. Revisjonen har medført dokumentasjon av dagens prosedyrer for fakturering av årsgebyr og enkeltfakturaer. Vi utvikler nå IT-løsninger som skal sikre trygg drift.

Kompetanseprosjekt

Med ekstern hjelp gjennomførte vi i 2014 «prosjekt kompetanseplan» for å videreutvikle intern styring av kompetanse. ▶

Prosjektets mål:

- utvikle langtidsplan for styring av kompetanse
- etablere verktøy og metoder for implementering og bruk
- strategisk styring av kompetanse.

For å definere kompetanse i tilsynet delte vi inn kompetanse i flere deler: fagkompetanse, kjernekompetanse (kompetanse innen samhandling og samfunnsoppdrag), samt lederkompetanse.

Vi har god faglig kompetanse, men enkeltområder trenger å styrkes. Noen av virkemidlene er egne fagplaner for avdelingene og en plan for kompetanseoppfølging etter medarbeidersamtaler.

Innføring av standard kontoplan

Tilsynet benytter standard kontoplan for statlige virksomheter. Standarden er obligatorisk fra 1. januar 2014. Standard kontoplan inneholder en inndeling av virksomhetens inntekter, utgifter og balansekonto gruppet etter art. Kontoplanen er utarbeidet med utgangspunkt i Norsk standard kontoplan (N 4102). Planen er tilpasset statlige virksomheter og statens behov for sammenstilt informasjon om regnskap.

Reiseplanleggingsprosjekt

Basert på intern vurdering av risikoområder gjennomførte vi i 2014 noen stikkprøver av hvordan vi håndterer reiseregulativet. Dette førte til et prosjekt som skal se på prosessen med reiseplanlegging fra A til Å, det vil si fra planlegging og beslutning til utbetalt reiseregning.

Rapportering av særskilte forhold

Tidstyver

En rekke tiltak ble innført i 2014 for å fjerne tidstyver. Vi har innført nye post- og arkivrutiner, elektronisk godkjenning og ekspedering av brev samt 20 nye skjema på internett. EHF-faktura brukes stadig mer.

Tiltakene gir også bedre tjeneste- og datakvalitet.

HMS/arbeidsmiljø

Tilsynet gjennomfører annethvert år en undersøkelse om medarbeidentilfredshet, senest i 2014. Undersøkelsen skjer på internett og er basert på standard spørsmålssett med to sett tilleggsspørsmål. 91 prosent deltok i 2014. I all hovedsak er resultatene gode, og bedre enn i forrige undersøkelse.

Sykefravær og IA-avtale

Avtalen om inkluderende arbeidsliv (IA) ble fornyet i 2014. Planen inneholder både nye og videreførte tiltak innenfor de tre nasjonale målområdene. Ledelsen og tillitsvalgte har hatt faste halvårslige IA-møter.

Korttidsfraværet er jevnt lavt og stabilt. (Fravær på 1-3 dager var 1,23 prosent i 2014). Langtidsfravær over 16 dager var i 2014 på 4,23 prosent. Det totale sykefraværet (inkludert barns sykdom og permisjon) var på 5,78 prosent - et litt høyere gjennomsnitt enn i 2013.

Tilsynet satser på tett oppfølging fra nærmeste leder og tilrettelegging for sykemeldte arbeidstakere. Bedriftshelsetjenesten brukes ved behov for å følge opp under sykefraværet.

IT og telefoni

Tilsynet har en ekstern samarbeidspartner som leverer IT tjenester. I 2014 gjennomførte vi en konkurranse om en ny IT-driftsavtale for de neste fem årene. Avtalen trer i kraft 1. mars 2015.

Tilsynet fokuserer fortsatt på mobiltelefonkostnader og abonnemestyper. Også i 2014 gikk mobiltelefonkostnadene litt ned.

Vi hadde ingen vesentlige driftsavbrudd eller sikkerhetshendelser.

Likestilling og aldersfordeling

Tilsynet arbeider for en jevn kjønnsfordeling, noe som også reflekteres i lønnspolitikken.

Kjønnsfordelingen i tilsynet er totalt 50/50. Jevn kjønnsfordeling vektlegges ved rekruttering.

Kjønnsfordeling fast ansatte					
Fast ansatte pr. 31.12	Totalt	Kvinner		Menn	
		Antall	%	Antall	%
2007	22	13	59	9	41
2008	33	19	58	14	42
2009	34	19	56	15	44
2010	36	20	56	16	44
2011	34	18	53	16	47
2012	58	28	48	30	52
2013	57	27	47	30	53
2014	56	28	50	28	50

Tilsynet har startet arbeidet med å tilpasse prosedyrer for informasjonssikkerhet til ISO 27001.

Vi har innført kryptert e-post for kommunikasjon om helsekrav.

Turnover

Turnover av fast ansatte i tilsynet var på 5,17 prosent i 2014. Dette er høyere enn i 2013 (da på 3,51 prosent), men lavt sammenliknet med 2012, da 13,16 prosent av medarbeiderne skiftet arbeidsgiver.

Integrering og inkludering

Vi har et personalpolitisk mål om en balansert sammensetning av alder og kjønn.

Vi ønsker også å rekruttere personer med innvandrerbakgrunn. Tilsynet vurderer alle søkere likt, uavhengig av etnisk bakgrunn. Søkere med innvandrerbakgrunn fra landgruppe 2 og 3 (jf. SSBs definisjon) innkalles alltid til intervju når de er kvalifisert for stillingen. I 2014 ansatte vi én person med bakgrunn fra landgruppe 2.

Ansatte/søkere med nedsatt funksjonsevne

Vi kaller alltid inn personer til intervju hvis de i søknaden oppgir å ha redusert funksjonsevne, og er faglig kvalifisert. I 2014 har ingen søkere oppgitt nedsatt funksjonsevne.

Like viktig som å rekruttere folk med nedsatt funksjonsevne er det å ta vare på eksisterende ansatte som plutselig eller over tid havner i kategorien «person med nedsatt funksjonsevne» på grunn av sykdom eller skade. Vi er oss bevisst dette ansvaret. I dialog med den

Aldersfordeling			
	Alle	Kvinner	Menn
2007	41	38	45
2008	42	39	45
2009	44	40	48
2010	42	38	47
2011	45	42	48
2012	47	43	50
2013	47	43	50
2014	48	44	51

Snittalderen har økt noe de siste årene. Vi forsøker å gjøre noe med dette når vi ansetter medarbeidere.

det gjelder, sørger vi for god tilrettelegging og tilpasning av oppgaver og rammer. Dermed kan medarbeideren bli stående i arbeid selv om betingelsene og kapasiteten er endret eller redusert.

Beskyttelse mot trakassering

Tilsynet har egne rutiner for å håndtere mobbing og trakassering. Vi har ikke behandlet slike forhold i 2014.

Lærlinger i staten

Tilsynet har over mange år tilrettelagt praksisplasser. Vi hadde studenter fra Universitetet i Oslo hos oss også i 2014. Slik praksis gagnar både studenten og tilsynet. Studenten får nyttig arbeidserfaring. Tilsynet får impulser fra studiemiljøet og ekstra arbeidskraft til å løse daglige oppgaver. I noen tilfeller har studenten fått fast ansettelse etter praksisperioden.

Lønnsfordeling fast ansatte							
		Kvinner			Menn		
	Snitt alle	Snitt	Laveste	Høyeste	Snitt	Laveste	Høyeste
2007	1	92 %	68 %	136 %	111 %	74 %	169 %
2008	1	94 %	66 %	140 %	108 %	75 %	166 %
2009	1	94 %	65 %	139 %	108 %	75 %	164 %
2010	1	93 %	65 %	136 %	108 %	88 %	168 %
2011	1	93 %	64 %	137 %	116 %	82 %	171 %
2012	1	93 %	73 %	139 %	106 %	79 %	176 %
2013	1	93 %	66 %	134 %	107 %	80 %	170 %
2014	1	91 %	61 %	139 %	109 %	78 %	170 %

I tabellen over er «Snitt alle» angitt som 100 prosent. Snittlønn for kvinner var 91 prosent av snittlønn for hele tilsynet, og tilsvarende tall for menn 109 prosent.

Lønnsforskjellen mellom kvinner og menn i tilsynet kan forklares med to forhold:

1) *Stillinger som krever mindre akademisk bakgrunn, og som dermed også er lavere lønnet, er i stor grad besatt av kvinner.*

2) *Snittalder for mannlige ansatte er en del høyere enn for de kvinnelige ansatte.*

Vi har ikke lønnsforskjeller basert på kjønn.

5 Vurdering av fremtidsutsikter

Tilsynets rolle og oppgaver (samfunnsoppdraget) var fram til for få år siden i prinsippet uforandret, selv om arbeidsmengden økte i takt med flere aktører, stadig større kompleksitet og tettere oppfølging av aktørene. Hovedoppgaven var sikkerhet og samtrafikkvegne på jernbane.

Bildet har endret seg de siste årene. Vi har fått oppgaver knyttet til markedsovervåkning, tilsyn med passasjerrettigheter på jernbane og tilsyn med taubane-, park- og tivolivirksomhet. Disse oppgavene fører fortsatt med seg vesentlige endringsprosesser som pågår eller som vil komme.

EU ønsker å gjøre jernbanen til et effektivt og konkurransedyktig transportsystem på tvers av medlemslandene. Ambisjonene har de siste årene ført til mange reguleringer i form av direktiver, forordninger, felles metoder for sikkerhetsstyring og tekniske spesifikasjoner for samtrafikk (TSI). Disse er fortløpende tatt inn i EØS-avtalen og dermed i norsk rett.

Tilsynets samfunnsoppdrag er påvirket av disse forholdene, både rollen og oppgavene.

Rolle, organisering og oppgaver hos markedsovervåkingsorganet på jernbane kan bli endret av SERA-direktivet (Recast jernbanepakke I) og jernbanepakke

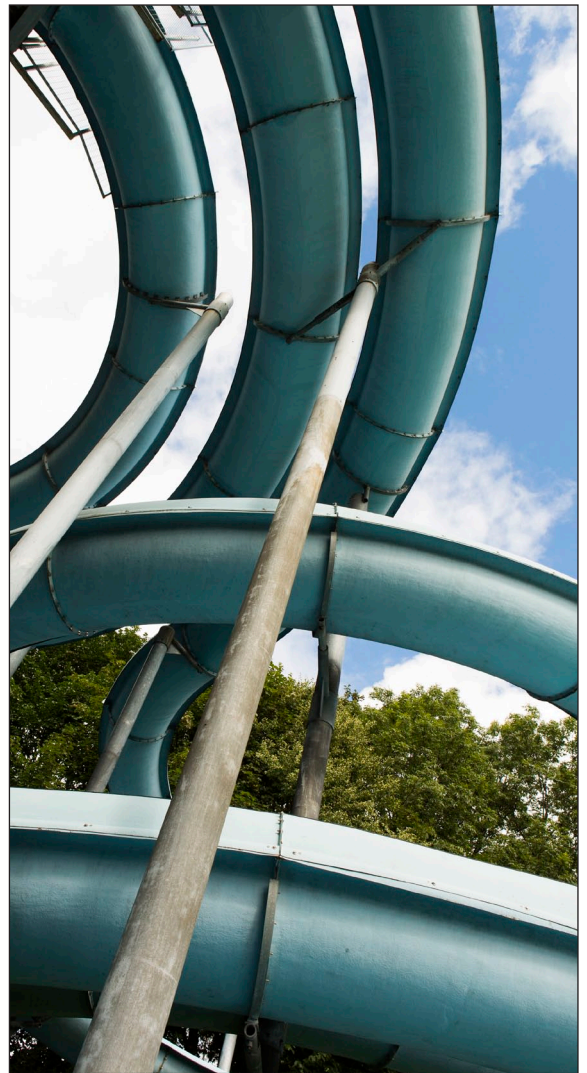
IV. SERA-direktivet vil gi markedsovervåkingsorganet en fri og uavhengig stilling. Vi vet foreløpig ikke om dette kan endre organisering og rapportering for seksjonen for markedsovervåkning i tilsynet. I dag er seksjonen i juridisk avdeling.

Jernbanepakke IV kan åpne jernbanemarkedet for passasjertrafikk og gi mer konkurranse på og om jernbanemarkedet. Seksjonen kan få flere oppgaver, både med tilsyn og overvåkning av jernbanemarkedet for å sikre sunn konkurranse og like vilkår, klagebehandling og markedsanalyse. Vi tror ikke endringene i vesentlig grad vil påvirke markedsovervåkingsorganets evne til å gjennomføre samfunnsoppdraget effektivt med dagens ressurser (tentativt fire ansatte i 2015).

Jernbanepakke IV vil føre til at det europeiske jernbanebyrået (ERA) får en utvidet rolle ved sikkerhetsmessig godkjenning for å drive jernbanevirksomhet (sikkerhetssertifikat) og tillatelse til å ta i bruk rullende materiell for grensekryssende trafikk. Tanken er at aktørene bare skal forholde seg til ERA i søknadsprosesser, men ERA må eventuelt innhente uttalelser fra de berørte medlemsstatene. Søknadsprosessene kan nok bli enklere for søkeren (industrien), men ERA er ikke forespeilet økte ressurser for å håndtere dette arbeidet. I dag bruker medlemsstatene flere 100 årsverk på tillatelsesprosessene. Det er liten grunn til å tro at ressursbruken vil bli redusert med endringen, men mer ▶

av ressursbruken vil være støtte til ERA i stedet for direkte dialog med, og oppfølging av, søkeren. Vi regner med at tilsynets behov for kompetanse og kapasitet vil endre seg lite.

Vi tror tilsynsprosessen blir mer kompleks enn i dag. Både hjemling i lov og gjennomføring blir mer komplisert når organisasjon, styringssystem, vedlikeholdsansvarlig (ECM) osv. i hovedsak kan ligge i en annen medlemsstat. Tilsynet er forberedt på endringen. Vi tror tilpasningen av kompetanse og kapasitet kan skje med de medarbeiderne vi har.

Jernbanereformen vil antakelig påvirke tilsynets arbeidsoppgaver på kort og lang sikt. En mulig reorganisering med omfordeling av roller og ansvar, oppsplitting, konkurranseutsetting og så videre, kan få betydning for sikkerhet, samtrafikk og konkurranse. Tilsynet vil ikke kunne ta stilling til effekter av reformen før hovedstrukturen er kjent.

Tilsynet med sikring (security) på jernbane er en oppgave vi forventer at blir etablert og lagt til oss i 2015. Tilsyn, oppfølging av regelverk og veiledningsprosesser på dette området vil kreve kompetanse som tilsynet bare delvis har i dag. Behovet for medarbeidere, både med tanke på kompetanse og kapasitet, vil i stor grad bero på oppgavens natur og omfang. Dette er fortsatt

noe uklart. Tilsynet vil trenge noe tid for å heve kompetansen eller å rekruttere medarbeidere. Det er grunn til å tro at vi ikke kan levere fullgodt i den perioden.

Vi utarbeider mer moderne regelverk, tilsynsmetodikk og gebyrstruktur for tilsyn med taubane-, park- og tivoliaktivitet. Historisk har tilsynet med disse sektorene vært utført som stedlige tilsyn av den enkelte innretning årlig eller annethvert år. Samsvaret har vært tydelig mellom stedlig tilsyn og rådgivning, og fakturert gebyr.

Moderniseringen skal gi mer systemtilsyn og mer vektlegging av at aktørene selv tar ansvaret for sikkerheten, både i teknisk innretning og drift. Endringene er delvis betinget av at lovverket blir oppdatert. Det er usikkert når dette vil være på plass. Derfor vet vi ikke når deler av moderniseringsarbeidet kan iverksettes.

Tilsynet forbereder de prinsipielle endringene fra 1. januar 2016. I en periode på ett til tre år kan det være nødvendig å være særlig oppmerksom på deler av bransjene for å sikre at de er seg sitt ansvar bevisst for sikker installasjon og drift.

Endringen kan i en kort periode øke risikoen i bransjene. De har i lang tid vært vant til nokså hyppige, stedlige tilsyn. Nå må mange aktører venne seg til at tilsynet blir mindre synlig.

6 Ledelseskommentar årsregnskapet 2014

Formål

Statens jernbanetilsyn ble opprettet i 1996 og er underlagt etatstyring fra Samferdselsdepartementet. Tilsynet rapporterer til Kommunal- og moderniseringsdepartementet for park- og tivolivirksomheten.

Tilsynet er et ordinært forvaltningsorgan, og fører regnskap i henhold til kontantprinsippet, slik det fremgår av prinsippnoten.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og krav fra Samferdselsdepartementet. Jeg mener regnskapet gir et dekkende bilde av disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

Vurdering av vesentlige forhold

Utgiftskapitlet

Bevilgningsrapporteringen viser at tilsynet totalt har en samlet tildeling på kr 83 581 000, hvorav kr 80 690 614 er disponert og utgiftsført som driftsutgifter og spesielle driftsutgifter for året. Note A viser samlet tildeling inkludert overført fra 2013. Tilsynet har utgiftsført driftsutgifter og spesielle driftsutgifter med kr 890 614 mer enn beløpet stilt til rådighet i tildelingsbrevet for 2014, som var 79 700 000.

Inntektskapitlet

Note A viser at samlet tildeling for inntekter på 435401 var på kr 13 000 000. Regnskapsført beløp for mottatte innbetalinger for gebyr- og salgsaktivitet er på kr 13 899 837. Tilsynet har satt i verk et løpende forbedringsarbeid for å sikre fullstendighet i inntekter fra gebyrer, og for å etablere bedre rutiner og prognoser for å følge opp inntekter.

Mindreutgifter

Note B viser at mindreutgiften i driftsutgifter på 135401 (TOG) var på kr 2 397 695. Standardrefusjoner (foreldrepenger og sykepenger) var på kr 1 725 700 for 135401. Totalt gir dette kr 4 123 395 til overføring til 2015. Mulig beregnet beløp for overføring er kr 3 025 000 og beløpet søkes overført til 2015.

Tilsynet har et mindreforbruk over begrensningen på 5 prosent for hele posten, jamfør bestemmelser i bevilgningsreglementet og det årlige rundskrivet R-2/2015 om overføring av ubrukt bevilgning til 2015.

Mindreutgiften i spesielle driftsutgifter til taubane, park- og tivoliformål på 135421 ble på kr 492 691, standardrefusjoner (foreldrepenger og sykepenger) var på kr 11 968 for 135421. Samlede merinntekter fra gebyrer og salg endte på kr 899 837.

Sum grunnlag for overføring for 135421 er kr 1 404 496 der mulig overførbart beløp er kr 960 000. Tilsynet vil søke om overføring på kr 960 000 til 2015.

Mindreutgiftene og merinntektene er høyere enn prognostisert ved T2. Merinntektene er knyttet til endret aktivitet hos virksomheter underlagt gebyrregelverk ved avdelingen for taubane, park og tivoli. Det er også avdekket svakheter i tilsynets interne rutiner og ansvarsforhold i økonomioppfølgingen, og en manglende robusthet i økonomifunksjonen ved sykefravær.

Tilsynet har fra 1.1.2015 gjennomført endringer i intern økonomimodell og i internbudsjetteringsprosesser for å sikre bedre kvalitet i regnskapet.

Artskontorapporteringen for 2014

Sum innbetalinger viser at inntekter fra taubane, park og tivolivirksomheten er vesentlig redusert fra 2013 til 2014. Dette knyttes direkte til endringer i departementalt fastsatte gebyrsatser, samt volumendringer av enkelte gebyrtyper, se note 1 driftsinntekter og særskilt spesifisering av gebyrtyper fordelt på formålene.

Volum av salgs- og leieinntekter (i.e fakturerbart tilsyn og øvrige inntekter, i hovedsak knyttet til magnetinduktiv prøving av ståltau) er nesten på nivå med 2013

Sum utbetalinger note 2 viser at det er 5 prosent økning i utbetalinger av lønn og sosiale utgifter. Det vesentlige av økningen forklares med virkningen av årets lønnsoppgjør (om lag kr 980 000 eks. aga.), lønnsjusteringer i henhold til 2.3.4.- og 2.3.8-forhandlinger (kr 100 000 eks. aga) og økte lønnsutgifter knyttet til stillingsendring hos leder som beholder lønn samtidig som ny ansettes (440 000 eks. aga.), samt økt bruk av midlertidige ansatte. ▶

Tilsynet har flere funksjoner med økte kompetansekrav der søkerne er attraktive i arbeidsmarkedet, slik at lønnen for nyansatte ofte er høyere enn de som slutter.

Note 4 viser at de samlede utbetalinger til drift er redusert fra 2013 til 2014 med kr 887 129. I tilknytning til note 4 er det utarbeidet spesifikasjoner som forklarer vesentlige endringer. Endringene er knyttet til gjennomføring av aktivitet, ikke til langsiktige reduksjoner av faste driftskostnader.

Tilleggsopplysninger

Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter årsregnskapet for Statens jernbanetilsyn. Årsregnskapet

er ikke ferdig revidert per d.d., men revisjonsberetningen antas å foreligge i løpet av 2. kvartal 2015.

Beretningen er unntatt offentlighet fram til Stortinget har mottatt Dokument 1 fra Riksrevisjonen.

Oslo, 12. mars 2015

Erik Ø. Reiersøl-Johnsen

Direktør
Statens jernbanetilsyn

Prinsippnote årsregnskapet

Årsregnskap for Statens jernbanetilsyn er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten («bestemmelsene»), fastsatt 12. desember 2003 med endringer, senest 18. september 2013.

Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen for 2014 omfatter en øvre del med spesifisering av bevilgning og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet.

Oppstillingen av artskontorrapporteringen for 2014 har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser grupper av kontoer som inngår i mellomværende med statskassen.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- Regnskapet følger kalenderåret
- Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet.

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner.

Prinsippene korresponderer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet.

Sumlinjen «Netto rapportert til bevilgningsregnskapet» er lik i begge oppstillingene.

Alle statlige virksomheter er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.8.1.

Ordinære forvaltningsorgan (bruttobudsjetterte virksomheter) tilføres ikke likviditet gjennom året. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som tilsynet har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet som tilsynet har fullmakt til å disponere. Oppstillingen viser alle finansielle eiendeler og forpliktelser tilsynet står oppført med i statens kapitalregnskap. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver kombinasjon av kappittel/post.

Artskontorrapporteringen

Artskontorrapporteringen viser regnskapstall tilsynet har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Tilsynet har en trekkrettighet for disponible tildelinger på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene skal ikke inntektsføres og vises derfor ikke som inntekt i oppstillingen.

Note 7 til artskontorrapporteringen viser forskjeller mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen.

6 Bevilgningsrapportering med noter 2014

Virksomhet Statens jernbanetilsyn

Følgende oppstillinger fra årsregnskapet, jf. rundskriv R-115 (*Utarbeidelse og avleggelse av statlige virksomheters årsregnskap*), er tatt inn i rapporteringspakken:

For bruttobudsjetterte virksomheter

- Oppstilling av bevilgningsrapportering
  - * Note A Forklaring av samlet tildeling
  - * Note B Forklaring til brukte fullmakter og

beregning av mulig overførbart beløp til neste år

- Oppstilling av artskontorrapporteringen

For nettobudsjetterte virksomheter

- Oppstilling av bevilgningsrapportering
  - * Note A Forklaring av samlet tildeling

Datoen i rapporteringspakken er oppdatert til 31.12.2014.

Oppstilling av bevilgningsrapportering for regnskapsår 2014

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling	Regnskap 2014	Merutgift (-) og mindre-utgift
1354	Statens jernbanetilsyn	01	Drifts-utgifter	A, B	63 446 000	61 048 305	2 397 695
1354	Statens jernbanetilsyn	21	Spesielle driftsutgifter	A, B	20 135 000	19 642 309	492 691
<i>Sum utgiftsført</i>					83 581 000	80 690 614	
Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling	Regnskap 2014	Merinntekt og mindreinntekt (-)
4354	Statens jernbanetilsyn	01	Drifts-inntekter	A, B	13 000 000	13 899 837	899 837
4354	Statens jernbanetilsyn	16	Refusjon av foreldrepenger	B		550 669	550 669
4354	Statens jernbanetilsyn	18	Refusjon av sykepenger	B		1 186 999	1 186 999
5309	Tilfeldige inntekter	29	Ymse			81 789	
5700	Arbeidsgiveravgift	72	Arbeidsgiveravgift			6 346 213	
<i>Sum inntektsført</i>					13 000 000	22 065 508	
<i>Netto rapportert til bevilgningsregnskapet</i>						58 625 106	
Kapitalkontoer							
60049701	Norges Bank KK /innbetalinger					15 814 422	
60049702	Norges Bank KK/utbetalinger					-74 407 273	
713211	Endring i mellomværende med statskassen					-32 256	
<i>Sum rapportert</i>						0	
Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (201412)							
Konto	Tekst				2014	2013	Endring
6260	Aksjer				0	0	0
713211	Mellomværende med statskassen				-2 360 975	-2 328 719	-32 256

Note A Forklaring av samlet tildeling

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
135 401	2 946 000	60 500 000	63 446 000
135 421	935 000	19 200 000	20 135 000
435 401		13 000 000	13 000 000

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-) / mindre utgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastningsfullmakter	Merutgift(-) / mindre utgift etter avgitte belastningsfullmakter	Standard refusjoner på inntekstpostene 15-18	Merinntekter iht. merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
135401		2 397 695		2 397 695	1 725 700				4 123 395	[5 % av årets tildeling i note A]	3 025 000
135421		492 691		492 691	11 968	899 837			1 404 496	[5 % av årets tildeling i note A]	960 000

*Maksimalt beløp som kan overføres er 5 % av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet «kan overføres». Se rundskriv R-2/2013 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter

Mulig overførbart beløp

Statens jernbanetilsyn har søkt om overføring av mulig overførbart beløp til Samferdselsdepartementet i henhold til R-2/2015 med kr 3 025 000 for 135401 og kr 960 000 for 135421.

Merinntektsfullmakt

Statens jernbanetilsyn er i tildelingsbrevet for 2014 ved behandlingen av Prop. 1 S og Prop. 1 S Tillegg 1/Innst. 13 S (2013-2014) gitt fullmakt til å overskride bevilgningen under 135421 mot tilsvarende merinntekter på 435401.

6 Artskontorrapportering med noter 2014

Oppstilling av artskontorrapporteringen for 2014			
	Note	201412	201312
Inntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetalinger fra gebyrer	1	11 448 181	13 950 341
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	1	0	0
Salgs- og leieinnbetalinger	1	2 447 158	2 252 111
Andre innbetalinger	1	0	0
Innbetaling av finansinntekter	1	4 499	2 772
<i>Sum innbetalinger</i>		13 899 837	16 205 224
Utgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn og sosiale utgifter	2	54 020 585	51 310 841
Offentlige refusjoner vedrørende lønn	2	-1 737 668	-1 623 202
Utbetalt til investeringer	3	0	240 150
Utbetalt til kjøp av aksjer		0	0
Andre utbetalinger til drift	4	26 665 599	27 552 728
Utbetaling av finansutgifter	4	4 431	2 088
<i>Sum utbetalinger</i>		78 952 946	77 482 605
Netto rapporterte utgifter til drift og investeringer		65 053 109	61 277 381
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m,m,	5	0	0
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd og stønader	6	0	0
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer til andre</i>		0	0
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler			
5700 Folketrygdens inntekter - Arbeidsgiveravgift		6 346 213	6 097 645
5309 Tilfeldige inntekter (gruppeliv m,m)		81 789	131 348
<i>Sum inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler</i>		6 428 003	6 228 993
Netto utgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		58 625 106	55 048 388
Oversikt over mellomværende med statskassen			
Eiendeler og gjeld		201412	01012014
Fordringer (legg til linjer og vis på konto)	7	0	0
Kasse (legg til linjer og vis på konto)	7	0	0
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank (legg til linjer og vis på konto)	7	0	0
Skyldig skattetrekk	7	-2 360 426	-2 306 624
Skyldige offentlige avgifter (legg til linjer og vis på konto)	7	-197	-22 295
Annen gjeld (legg til linjer og vis på konto)	7	-352	0
<i>Sum mellomværende med statskassen</i>		-2 360 975	-2 328 719

Note 1 Inntekter rapportert til bevilgningsregnskapet 2014

	201412	201312
<i>Innbetalinger fra gebyrer</i>		
Gebyrer	11 448 181	13 950 341
<i>Sum innbetalinger fra gebyrer</i>	<i>11 448 181</i>	<i>13 950 341</i>
<i>Salgs- og leieinnbetalinger</i>		
Salgsinntekt tjenester, utenfor avgiftsområdet	2 447 158	2 252 111
<i>Sum salgs- og leieinnbetalinger</i>	<i>2 447 158</i>	<i>2 252 111</i>
<i>Innbetaling av finansinntekter</i>		
Renteinntekter	4 499	2 772
Valutagevinst (agio)	0	0
Annen finansinntekt	0	0
<i>Sum innbetaling av finansinntekter</i>	<i>4 499</i>	<i>2 772</i>
Sum inntekter rapportert til bevilgningsregnskapet	13 899 837	16 205 224

Særskilt forklaring av sum inntekter fordelt på formål og konti

Post 21	4354 SJT	Budsjett 2014	Regnskap 2014
Artskonto	Tekst	[KNOK]	[KNOK]
Taubane:			
3700	Årsgebyr	7 625	7 557
3702	Driftsledersertifikat	150	134
3230	Fakturerbart tilsyn	100	243
3235	Øvrige inntekter inkl MIP	1 420	1 663
Park og tivoli:			
3700	Årsgebyr	3 573	3 757
3230	Fakturerbart tilsyn	425	536
3235	Øvrige inntekter	0	5
SUM	0	13 293	13 895
Renter og purregebyr			4
Totalt			13 899

Note 2 Utbetalinger til lønn og sosiale utgifter og innbetalinger av offentlige refusjoner vedrørende lønn 2014

	201412	201312
<i>Utbetalinger til lønn og sosiale utgifter</i>		
Lønninger	45 544 105	43 188 034
Arbeidsgiveravgift	6 346 213	6 097 645
Pensjonsutgifter*	0	0
Andre ytelser	2 130 267	2 025 162
Sum utbetalinger til lønn og sosiale utgifter	54 020 585	51 310 841
<i>* Denne linjen benyttes av virksomheter som innbetaler pensjonspremie til SPK.</i>		
<i>Offentlige refusjoner vedrørende lønn</i>		
Sykepenger og andre refusjoner	1 737 668	1 623 202
Sum offentlige refusjoner vedrørende lønn	1 737 668	1 623 202
Antall årsverk (pr. 31.12.2014):	57,5 årsverk	56,7 årsverk
Antall ansatte:	62	62

Note 3 Utbetalinger til investeringer 2014

	201412	201312
Immaterielle eiendeler og lignende	0	0
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	0	0
Beredskapsanskaffelser	0	0
Infrastruktureiendeler	0	0
Nasjonaleiendom og kulturminner	0	0
Maskiner og transportmidler	0	0
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	0	240 150
Andre utgiftsførte investeringer (*)	0	0
Sum utbetalt til investeringer	0	240 150
<i>(*) Spesifiseres ytterligere dersom det er andre vesentlige poster som bør fremgå av regnskapet</i>		

Note 4 Andre utbetalinger til drift og utbetaling av finansutgifter 2014

	201412	201312	
Andre utbetalinger til drift			
Husleie	7 580 295	7 832 392	
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0	Aa
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	43 376	412 816	
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	2 455 662	2 384 980	
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	207 107	202 834	
Mindre utstyrsanskaffelser	205 702	950 947	
Leie av maskiner, inventar og lignende	1 603 744	1 218 594	
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	6 237 491	6 888 633	Cc
Reiser og diett	3 723 672	3 905 183	Bb
Øvrige driftsutgifter (*)	4 608 548	3 756 349	
Sum andre utbetalinger til drift	26 665 599	27 552 728	
Utbetaling av finansutgifter			
Renteutgifter	4 431	2 088	
Agiotap	0	0	
Andre finansutgifter	0	0	
Sum utbetaling av finansutgifter	4 431	2 088	
<i>(*) Bør spesifiseres ytterligere dersom det er vesentlige poster som bør fremgå av regnskapet</i>			

* I øvrige driftsutgifter er de vesentligste utgiftsartene utgifter til kontorhold inklusive telefoni og datakommunikasjon, annonser ved rekruttering, kurs og seminar for egne ansatte og kurs og seminarer for eksterne deltagere. Kostnadene til kurs og seminarer for eksterne deltagere økte med om lag 500 000 fra 2013 til 2014 knyttet til gjennomføring av ITTAB og et fornyet sikkerhetsseminar for jernbane. Utgiftene til annonsering økte om lag kr 300 000.

(Aa.) Utgiftene til husleie er om lag kr 250 000 lavere i 2014 enn i 2013. Dette skyldes at husleie for kontorlokaler i Trondheim for 1. kvartal 2014 på kr 245 000 ble betalt i 2013.

(Bb.) Utgifter til reiser og diett er om lag kr 200 000 lavere enn i 2014. Den vesentlige årsaken er redusert reisevirksomhet for taubane, park- og tivoliinspektører 2. halvår 2014 grunnet høy intern prosjektaktivitet

(Cc.) Reduksjonen konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne er knyttet til gjennomførte prosjekter, der det er en behovsrelatert, faktisk nedgang i aktivitet.

Note 5 Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten 2014

	201412	201312
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	0	0

Note 6 Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten 2014

	201412	201312
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	0	0

Note 7 Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen 2014

Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

		201412	201412	Forskjell
		Spesifisering av bokført avregning med statskassen	Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	
Finansielle anleggsmidler				
	Finansielle anleggsmidler*	0	0	0
	<i>Sum</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Omløpsmidler				
	Kundefordringer	369 545	0	369 545
	Andre fordringer	0	0	0
	Kasse og bank	0	0	
	<i>Sum</i>	<i>369 545</i>	<i>0</i>	<i>369 545</i>
Kortsiktig gjeld				
	Leverandørgjeld	30 924	0	30 924
	Skyldig skattetrekk	-2 360 426	-2 360 426	0
	Skyldige offentlige avgifter	-197	-197	0
	Annen kortsiktig gjeld	-352	-352	
	<i>Sum</i>	<i>-2 330 051</i>	<i>-2 360 975</i>	<i>30 925</i>
Langsiktige forpliktelser				
	Annen langsiktig gjeld	0	0	0
	<i>Sum</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
	Sum	-1 960 506	-2 360 975	400 469

* Virksomheter som eier finansielle anleggsmidler i form av investeringer i aksjer og selskapsandeler fyller også ut note 7 B

Del B Spesifisering av investeringer i aksjer og selskapsandeler

	Forretningskontor	Ervervsdato	Antall aksjer	Eierandel	Stemmeandel	Årets resultat i selskapet	Balansført egenkapital i selskapet	Balansført verdi i regnskap*
<i>Aksjer</i>								
<i>Selskap 1</i>								
<i>Selskap 2</i>								
Balansført verdi 31.12.2014								0

* Investeringer i aksjer er bokført til anskaffelseskost. Balansført verdi er den samme i både virksomhetens kontospesifikasjon og kapitalregnskapet.

